

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, MLÁDEŽE A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Učebné osnovy predmetu
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

pre trojročné učebné odbory SOU
SJL 301

Schválilo Ministerstvo školstva, mládeže a športu SR dňa 24. augusta 1990, číslo 6168/1990-2, s platnosťou od 1. septembra 1990

I. Jazyková zložka

1. Cieľ a úlohy predmetu

Vyučovanie slovenského jazyka v stredných odborných učilištiach významnou mierou prispieva k všestrannej príprave žiakov pre život. Žiaci sa zdokonaľujú v rečovej komunikácii spojenej s ich spoločenským a pracovným prostredím. Prakticky poznávajú funkciu reči ako nástroja myslenia, informácie a vzájomného dorozumievania.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka v trojročných učebných odboroch je:

a) naučiť žiakov vyjadrovať sa správne, výstižne a pohotovo v konkrétnych spoločenských i pracovných komunikačných situáciách, a to na základe didaktického systému poznatkov z praktickej rétoriky, štylistiky a gramatiky;

b) naučiť žiakov získavať, spracúvať a prakticky využívať potrebné informácie vo forme konspektov, excerptov, záznamov a zápisov – na základe poznatkov z praktickej informatiky;

c) zvýšiť a upevniť rečovú kultúru žiakov a pravopisnú správnosť ich písomných prejavov, a to aj na základe využívania rozličných slovníkov a jazykových príručiek;

d) primerane oboznámiť žiakov s odlišnosťami češtiny od slovenčiny a precvičiť ich v čítaní, v porozumení a v reprodukovaní českých textov;

Vyučovanie slovenského jazyka prispieva k rozvíjaniu výchovných zložiek, a to najmä tým, že:

a) rozvíja logické, abstraktné a tvorivé myslenie žiakov pri tvorení samostatných súvislých rečových prejavov, ktorými sa v podstate riešia problémové životné situácie (výber z rozličných možností riešenia, odôvodnenie riešenia, overenie správnosti riešenia konkrétnej situácie);

b) rozvíja názor na svet poznávaním vzťahov medzi jazykom a myslením, medzi vývojom spoločnosti a vývojom jazyka, medzi rečovou komunikáciou a výrobným procesom;

c) prehĺbuje vlastenectvo na základe poznávania vývinu a vyjadrovacieho bohatstva slovenčiny;

d) rozvíja estetické cítenie poznávaním funkcie jazyka v slovenskej umeleckej literatúre;

e) prehlbuje ostatné zložky výchovy obsahom textov, s ktorými žiaci pracujú receptívne, reprodukčne a produkčne.

2. Obsah predmetu

Rozvíjanie poznatkov a rečových komunikatívnych schopností žiakov nadväzuje na to, čo si žiaci osvojili v základnej škole. Didaktický systém učiva pre trojročné SOU berie do úvahy, že žiaci učivo zo slovenského jazyka v základnej škole zvládli na rozličnej úrovni, a preto didaktický systém učiva základné poznatky zhrnuje, utried'uje, systematizuje do syntetických a funkčných prehľadov.

V základnej škole sa väčšia pozornosť a viac vyučovacích hodín venuje gramatike a pravopisu, v trojročných SOU tvorí však základ slohová výchova a gramaticko-pravopisná zložka má doplňujúcu funkciu. Vyučovanie slovenského jazyka na stredných školách sa od seba najviac líši slohovou zložkou. Tento fakt práve dnes v SOU vystúpi do popredia a v záujme budúcich absolventov učebných odborov sa žiada zvýrazňovať odbornú štýlovú oblasť, najmä praktickú.

Z hľadiska zásady úzkeho spojenia školy so životom patrí do obsahu slohovej zložky aj poučenie o základoch informatiky a praktické precvičovanie v zostavovaní rozličných variantov osnovy textu (na základe kľúčových slov, grafické spracovanie textu, prehľadných grafických schém). Patrí sem aj zostavovanie stručnejších alebo podrobnejších konspektov, excerptov a záznamov, spracovanie výstrižkov a práca s kartotékou.

V rámci informatiky odporúčame sústrediť pozornosť na vysvetľovanie nových pojmov, objasňujúcich vzťahové otázky, častejšie využívať úlohy späté s odovzdávaním poznatkov získaných žiakmi z rôznych zdrojov v podobe anotácií, referátov, citovaných myšlienok.

Významnú časť slohovej výchovy tvorí praktická rétorika. V spojení teórie s praxou sa žiaci cvičia v kratších i dlhších ústnych prejavoch (v referátoch, v príležitostných prejavoch, v diskusiách, v rozličných dialógoch), a to všetko v konkrétnych životných situáciách. Odporúčame výber tém so všeobecno-etickou a estetickou problematikou.

Didaktický systém slohových žánrov sa zakladá na praktickom používaní rozličných komunikatívnych útvarov v najčastejších životných situáciách. Žiaci často potrebujú štylizovať rozličné informačné útvary, ako sú správy, oznámenie, hlásenie, pozvánky, listy a podobne, a to na vyššej obsahovej i štylistickej úrovni, ako v základnej škole. Platí to o zostavovaní nástenných novín a o vysielaní v školskom rozhlase. Na vyššej obsahovej,

kompozičnej a štylizáčnej úrovni tvoria aj bežné administratívne žánre (objednávka, urgencia, reklamácia, splnomocnenie, žiadosť, životopis a iné).

Správnu a primeranú štylizáciu základných informačných a administratívnych žánrov podporuje poučenie o rečovej komunikácii, o štýloch reči, o koncepte, ale aj o štylistike vety a o základných pravopisných javoch.

Pohotová štylizácia rozličných opisov súvisí s odbornými predmetmi a s výrobnou prácou žiakov. Štylizáciu opisov podporuje poučenie o slovnej zásobe, o odbornej terminológii a o používaní slovníkov.

Výklad, úvaha, kritika a niektoré novinárske žánre sú svojím obsahom a štylizáciou pomerne náročné, a preto sa zaraďujú až na záver slohovej výchovy.

V didaktickom systéme učiva sa teda uplatňujú funkčné dialektické väzby medzi slohovou a gramaticko-pravopisnou zložkou, pričom sa gramatické a pravopisné poznatky zhrňujú do syntetických a štruktúrnych prehľadov (je to napr. prehľad tvarovej sústavy slovenčiny, pravopis i, y, písanie veľkých písmen, interpunkcia v algoritmoch a iné).

V trojročných SOU sú žiaci značne diferencovaní, preto v rozpise učiva vyznačujeme základné a doplňujúce učivo (v zátvorke).

3. Výchovno-vzdelávací proces

Inovácia v učebnom obsahu a ekonomická efektívnosť vyučovacích hodín si vyžadujú uplatňovať aktivizačné metódy. Monologické výklady učiteľa by mala nahradiť samostatná a skupinová práca s učebnicou a inými pomôckami (so slovníkmi, s jazykovými príručkami, s časopismi a novinami, s nahrávkami a s názornými pomôckami), riešenie problémových úloh, heuristický rozhovor, diskusia, písomné riešenie úloh, kolektívne zlepšenie riešenia a ďalšie aktivizačné metódy a postupy.

Dôležitou zložkou vyučovacieho procesu je motivácia činnosti žiakov, ale aj aktivizácia ich doterajších poznatkov a skúseností, podnety na rozličné možnosti riešenia úloh, naznačenie (algoritmu) postupu, prvky súťaženia, využitie pochvaly a odmenu známku, použitie rozličných metód hodnotenia (testy, ústne odpovede, písomné riešenia úlohy). Vo väčšej miere sa žiada využívať regionálny materiál ako silný motivačný podnet vo vzťahu k mestu, obci, prostrediu, v ktorom žiaci žijú a citovo sa realizujú.

Slohovú, ale aj gramaticko-pravopisnú úroveň samostatného vyjadrovania žiakov preverujeme cvičnými a kontrolnými slohovými prácami. Témy cvičných a kontrolných slohových prác vychádzajú zo skúseností, zážitkov a záujmových činností žiakov. Dávajú možnosť vyjadriť vlastné myšlienky, názory a stanoviská.

V cvičných slohových prácach majú žiaci ukázať, na akej úrovni vedia samostatne zoštylizovať precvičované slohové útvary. Cvičné slohové práce píšú na vyučovacích hodinách alebo doma. Učiteľ ich kontroluje a výberovo aj klasifikuje.

Kontrolné slohové práce majú komplexne ukázať zvyšovanie kultúry vyjadrovania žiakov, v akej miere sa žiaci vyjadrujú štylisticky výstižne alebo primerane, gramaticky a pravopisne správne, ale súčasne aj pohotovo. Píšu sa na vyučovacích hodinách a ich hodnoteniu a oprave sa venuje osobitná hodina.

Výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu vo veľkej miere závisia od kvality a organizácie práce učiteľa v triede. Na rozhodnutí učiteľa je okrem pestrosti východiskových textov závislý výber širšej škály cvičení a úloh tak, aby prechod od modelového textu, cvičenia k vlastným žiackym prejavom bol postupný a neschematický. Učiteľ by mal poznať najnovšiu odbornú a metodickú literatúru, sledovať odborné a metodické časopisy a zúčastňovať sa na metodických podujatiach, ktoré organizujú príslušné organizácie. Tvorivý učiteľ si sám dopĺňa a rozširuje inventár vhodných učebných pomôcok v odbornej učebni alebo v kabinete.

4. Rozpis učiva

1. r o č n í k

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do slovenského jazyka na SOU
2. Základné poučenie o rečovej komunikácii
  - 2.1 Úloha reči v spoločnosti (Reč a jazyk)
  - 2.2 Rečová komunikácia (Rečové komunikačné situácie)
  - 2.3 Štýly reči. Tvorenie súvislého prejavu
  - 2.4 Práca na koncepte
  - 2.5 Zostavovanie nástenných novín a vysielania v školskom (závodnom) rozhlase

3. Systemizácia a upevňovanie učiva
4. Základy informatiky
  - 4.1 Orientácia v texte
  - 4.2 Spracovanie textu
  - 4.3 Kľúčové slová v texte
  - 4.4 Osnova
  - 4.5 Zostavenie konspektu – výťahu
  - 4.6 Výpisky, výstrižky, kartotéka (príprava odpovede a učiva)
5. Informačné žánre
  - 5.1 Obsah a štylizácia správ
  - 5.2 Kontrolná slohová práca a jej oprava
  - 5.3 Bleskovka, plagát, pozvánka
  - 5.4 Inzerát (reklama), pracovný príkaz a hlásenie
  - 5.5 Objednávka, urgencia, reklamácia
  - 5.6 Splnomocnenie, potvrdenka
  - 5.7 Telegramy, inzerát, úradný list
  - 5.8 Systemizácia a upevnenie učiva
  - 5.9 Kontrolná slohová práca a jej oprava
6. Upevňovanie pravopisnej a gramatickej správnosti
  - 6.1 Správne písanie i, y
  - 6.2 Písanie veľkých písmen
  - 6.3 Tvorenie správnych tvarov slov (prehľad tvarovej sústavy slovenčiny)
  - 6.4 Spájanie slov do slovných spojení
  - 6.5 Slovesné väzby
  - 6.6 Tvorenie jednoduchých viet a súvetí
  - 6.7 Správne písanie rozdeľovacích znamienok
  - 6.8 Záverečné zhrnutie učiva

2. r o č n í k

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Zopakovanie a upevnenie učiva z 1. ročníka
2. Praktická štylistika a rétorika
  - 2.1 Kultúra ústneho a písomného vyjadrovania
  - 2.2 O odbornom štýle
  - 2.3 Obsah a štylizácia pracovného návodu
  - 2.4 Opis pracovného postupu
  - 2.5 Opis výrobného postupu
  - 2.6 Kontrolná slohová práca, jej oprava
  - 2.7 Opis porovnávaním
  - 2.8 Charakteristika
  - 2.9 Pracovná porada (diskusia za okrúhlym stolom)
  - 2.10 Výzva
  - 2.11 Zmluva
  - 2.12 Vyslovenie blahoželanania (prípitok), súvislosti
  - 2.13 Zhrnutie učiva
  - 2.14 Kontrolná slohová práca a jej oprava
3. Slovná zásoba
  - 3.1 Slovná zásoba a jej rozvíjanie
  - 3.2 Používanie slovníkov
  - 3.3 Pôvod slov
  - 3.4 Písanie a výslovnosť cudzích slov
  - 3.5 Dĺžka v cudzích slovách. Správne tvary cudzích slov
  - 3.6 Systematizácia a upevnenie učiva. Didaktický test.
4. Zvuková modulácia reči
  - 4.1 Prostriedky zvukovej modulácie – pauza
  - 4.2 Melódia vety, dôraz vo vete
5. Porovnanie slovenčiny a češtiny
6. Systematizácia a upevňovanie učiva

3. r o č n í k

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Zopakovanie učiva z 1. a 2. ročníka
2. Praktická štylistika
  - 2.1 Referovanie o činnosti, diskusia k referátu
  - 2.2 Zápisnica (záznam o kontrole)
  - 2.3 Referovanie o udalosti
  - 2.4 Svedecká výpoveď, príhovor (zdravica)
  - 2.5 Príležitostný prejav (rozlúčkový príhovor)
  - 2.6 Vysvetľovanie - výklad
  - 2.7 Prednáška
  - 2.8 Uvažovanie - úvaha
  - 2.9 Systematizácia a upevňovanie učiva
  - 2.10 Kontrolná slohová práca a jej oprava
3. Novinárske žánre
  - 3.1 Úvodník a komentár
  - 3.2 Kritika (kritika satirou a humorom, kritická poznámka)
  - 3.3 Recenzia (anotácia)
  - 3.4 Fejtón
  - 3.5 Interview – rozhovor
  - 3.6 Reportáž
  - 3.7 Zábavné žánre – humoreska, anekdota, bájka, žart
  - 3.8 Expresívnosť v štylizácii vety
  - 3.9 Žiadosť a životopis
  - 3.10 Zhrnutie učiva
  - 3.11 Kontrolná slohová práca a jej oprava
4. Pohľad na vývin slovenčiny
5. Zhrnutie učiva za všetky tri ročníky

II. Literárna zložka

1. Cieľ a obsah predmetu

Vyučovanie literatúry je jedným z najzávažnejších prostriedkov informácií o minulosti, o súčasnom dianí v národnom a kultúrnom živote. Prostredníctvom slovesného umenia vychováva z mládeže vnímavých, aktívnych, rozvinutých ľudí.

Umeleckým charakterom a zobrazovaním života je krásna literatúra pôsobivým nástrojom výchovy, jej obsah je cestou k rozvoju demokratizácie a humanizácie školy.

Žiaci si prehlbujú a rozširujú vedomosti získané v základnej škole v súlade s osobitosťami svojho duševného rozvoja a s potrebami budúcej praxe; vedú sa k účasti na kultúrnej práci.

Hlavnou úlohou literárnej výchovy je umožniť žiakom spoznávať objektívny a neskreslený výklad slovenských dejín zvečnených v literatúre. Poskytuje možnosť konfrontácie s českou a svetovou literatúrou. Poukazuje na závažnosť spoločenského poslania literatúry, vedie žiakov k jej uvedomenému čítaniu a chápaniu ako jedného z nástrojov premien v duchu požiadaviek dneška.

Umeleckú literatúru poznávajú žiaci čítaním (čítankové, mimočítankové, umelecké) a poznávaním, návštevou divadelných a filmových predstavení, sledovaním televíznych a rozhlasových programov.

Neoddeliteľnou zložkou literárnej výchovy sú literárnoteoretické poznatky. Prispievajú k hlbšiemu chápaniu konkrétnych diel (ukážok) a k pochopeniu filozofickej a umeleckej podstaty literárnej tvorby. Literárnoteoretické poučenie sa preto neorientuje na otázky formy umeleckého diela, ale akcentuje otázky spoločenského zmyslu literárnej tvorby, špecifickosť umeleckého zobrazovania života.

Obsah literárnej výchovy dáva priestor na rozvoj praktických zručností, ktoré súvisia s literatúrou. Jeho prostredníctvom sú žiaci vedení k rozvíjaniu estetického vnímania, k vytváraniu vlastného hodnotového systému. Učia sa tiež pravidelne sledovať kultúrny život, tlače a primerane svojim schopnostiam o tom informovať, pracovať s knihou, používať doslov, pomocnú literatúru, orientovať sa v knižnici, spracúvať si účelné záznamy o čítaní a pod.

2. Riadenie výchovno-vzdelávacieho procesu

Významné miesto má rozvoj kultúry ústneho a písomného vyjadrovania. V tomto smere spolupracuje literárna výchova najmä s jazykovým vyučovaním, ale podporujú ju aj ostatné predmety. Pri čítaní, počúvaní a analýze umeleckých textov, pri prežívaní ich obsahu, sledujú žiaci výrazové prostriedky a ich spätosť s realitou. Literárna výchova takto rozvíja záujem žiakov o jazykové a slohové javy, čím prispieva k rozvoju ich jazykovej kultúry. Učiteľ hľadá čo najviac príležitostí na výcvik žiakov v samostatnom rozprávaní, v opise, charakteristike. Slohové zručnosti sa cibrú referátmi a literárnymi námetmi.

Špecifickosť umeleckej literatúry ako slovesného umenia nevyhnutne vyžaduje venovať osobitnú pozornosť aplikácii vyučovacích zásad o výbere metód vo vyučovaní.

Vyučovanie literatúry sa úspešne rozvíja pri efektívnom využívaní medzipredmetových vzťahov. Na skutočné pochopenie literatúry, jej historickej, sociálnej a ekonomickej podmienenosti sú dôležité komplexné kultúrno-ekonomické informácie.

S ohľadom na špecifický charakter vyučovania literatúry, kde ťažiskom snaženia je práca s umeleckým textom, je nevyhnutné ukázať vzťahy s ostatnými druhmi umenia tak, aby sme u žiakov podporovali využívanie umeleckých obrazov, pomohli im pri samostatnom odhaľovaní zmyslu literárnych diel a silou umeleckej krásy formovali a upevňovali ich city a estetický vkus.

Žiakov vedieme k samostatnému zamýšľaniu sa nad umeleckým textom, k hodnoteniu myslenia a činov hrdinov.

Je nevyhnutné uplatňovať predovšetkým zásadu názornosti. Literatúra má svoju podstatu a špecifickú názornosť v umeleckom texte. Aby učiteľ priblížil žiakom myšlienkovú a umeleckú krásu literárneho diela v kontexte, má využívať aj literárne atlasy, umelecké portréty spisovateľov, súbory gramofónových platní a diapozitívov, reprodukcie výtvarných diel, ktoré vznikli podľa literárnych predlôh, krátke filmy, diafilmy, magnetofónové nahrávky a pod. Hoci práca s audiovizuálnymi pomôckami je atraktívna, učiteľ si musí stále uvedomovať, že literárno-umelecké dielo zostáva hlavným prameňom poznávania a prežívania literatúry.

Všestranná práca s literárnym dielom na vyučovacej hodine a zameranosť na aktivitu žiakov určuje aj charakter vyučovacích postupov, poskytuje možnosť tolerovať iné názory, iný vkus.

Na prehľbovaní vzdelávacej a výchovnej funkcie literatúry sa významne podieľa mimoškolská práca žiakov. Práca v záujmových literárnych krúžkoch (čitateľských, recitačných, dramatických), spolupráca s domami osvetu, kultúrnymi zariadeniami, so závodnými klubmi a pod. je formou realizácie spojenia školy so životom.

3. Rozpis učiva

1. r o č n í k

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do literárnej výchovy v SOU

Literatúra ako umenie, literatúra a iné umelecké druhy, literárne útvary a žánre, umelecké zobrazenie. Funkcia literatúry v živote človeka. Ako čítať umeleckú literatúru.

Náčrt vývoja v literatúre, individuálne čítanie.

2. Staroveká literatúra – informácie a čítanie ukážok – literatúra Orientu, vplyv kresťanskej biblie, antická literatúra.

3. Staršia slovenská literatúra

Výber, čítanie a analýza ukážok zo staroslovienskej literatúry, legend, ľudovej slovesnosti s dôrazom na historický pohľad na VM, naformovanie národného povedomia, význam pre národnú kultúru a odkaz pre dnešok.

4. Humanizmus. výklad pojmu a jeho odraz vo svetovej literatúre. Odporúčani autori: Dante Alighieri, M. de Cervantes, G. Boccaccio, W. Shakespeare.

5. Barok - charakteristika obdobia a odraz v literatúre, komplexný pohľad cez hudbu a výtvarné umenie.

6. Klasicizmus v slovenskej literatúre

Štýlové porovnanie s antikom. Idea národnej a slovanskej hrdosti v dielach J. Hollého, J. Kollára. Spisovná slovenčina, A. Bernolák; zvýraznenie národného povedomia v dobovom kontexte.

7. Systemizácia a upevnenie učiva.

8. Romantizmus

8.1 Romantizmus vo svetovej literatúre

Výber, čítanie a interpretácia ukážok. Odporúčani autori: V. Hugo, J. W. Goethe, Petöfi, Puškin, Mickiewicz, E. A. Poe ...

8.2 Romantizmus v slovenskej literatúre

Práca s vybranými ukážkami. Odporúčani autori E. Štúr, S. Chalupka, A. Sládkovič, J. Kráľ, J. Botto (balady, Smrť Jánošíkova), J. M. Hurban (Olejkár), J. Kalinčiak.

8.3 Romantizmus v českej literatúre – téma odporúčaná pre porovnanie, K. H. Mácha, B. Němcová

9. Systemizácia a upevňovanie učiva

10. Literatúra na prechode od romantizmu k realizmu. Slovenská literatúra ako obraz porevolučných a matičných rokov. Spory o spisovnú reč. Matica slovenská, slovenské gymnáziá, Moyzes, Kuzmány a ich odkaz dnešku. Výber, čítanie a interpretácia ukážok z diel J. Záborského, J. Palárika, G. K. Zechentera-Laskomerského.

11. Kultúrne a literárne aktuality, sledovanie inscenácií, kultúrnych rubriek v tlači, informácie o nových knihách, Literárny týždenník, vedecko–popularizačná literatúra.

12. Systemizácia a upevňovanie učiva za 1. ročník, príprava na čítanie v 2. ročníku.

13. Odporúčané čítanie

Celkove 5 titulov z preberaných období podľa výberu učiteľa a žiakov.

2. r o č n í k

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Zopakovanie učiva z 1. ročníka, prechod k realizmu, program individuálneho čítania.

2. Realizmus

2.1 Realizmus vo svetovej literatúre

Výber, čítanie a interpretácia diel (ukážok) z tvorby vrcholných predstaviteľov svetového realizmu. Odporúčani autori: Ch. Dickens, H. de Balzac, E. Zola, N. V. Gogol', A. P. Čechov, G de Maupassant.

2.2 Realizmus v slovenskej literatúre

Tematická a žánrová novosť. Čítanie a interpretácia vybraných diel (ukážok).

Odporúčani autori: S. H. Vajanský, P. O. Hviezdoslav, M. Kukučín, B. S. Timrava, J. G. Tajovský, J. Čajak, T. Vansová, E. Podjavorínska.

2.3 Realizmus v českej literatúre

Čítanie a analýza ukážok. Odporúčani autori: J. Neruda, A. Jirásek. Odporúčaná téma na porovnanie, informatívna vo vzťahu k slovenskej literatúre.

3. Systemizácia a upevnenie učiva

4. Informácia o literárnej moderne vo svetovej literatúre

4.1 Slovenská literárna moderna

Výber, čítanie a interpretácia ukážok z diel J. Krasku a J. Jesenského

4.2 Moderné smery v českej literatúre

Informácie a čítanie ukážok. Odporúčaní autori: P. Bezruč

5. Systemizácia a upevnenie učiva

6. Kultúrne a literárne aktuality

Práca s tlačou, časopismi, orientácia v knižnici, sledovanie kultúrno-spoločenského diania.

7. Odporúčané čítanie

Celkove 5 titulov z literatúry preberaných období podľa výberu učiteľa a žiakov.

3. r o č n í k

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Zopakovanie učiva z 2. ročníka

Nadväznosť medzivojnovkej literatúry na kultúru a umenie predchádzajúcich rokov, individuálne čítanie.

2. Svetová literatúra medzi dvoma svetovými vojnami.

Výber, čítanie a interpretácia úryvkov z diel najlepších autorov. Odporúčaní autori: E. M. Remarque, R. Rolland, M. Šolochov, J. Reed, E. Hemingway, T. Dreiser.

2.1 Slovenská medzivojnová literatúra

Výber, čítanie a práca s textom najlepších slovenských medzivojnových básnikov a prozaikov. Odporúčaní autori: J. Smrek, L. Novomeský, M. Rázus, Š. Krčméry, J. C. Hronský, M. Urban, L. N. Jégé, Z. Zguriška, katolícka moderna – Dilong, Jilemnický, D. Chrobák, M. Figuli. Literatúra sociálne funkčná a avantgardná.

Rozvoj drámy - I. Stodola, J. Barč-Ivan, P. Zvon.

2.2 Česká medzivojnová literatúra

Odporúčaní autori: J. Wolker, K. Čapek.

3. Systemizácia a upevnenie učiva.

4. Literatúra po roku 1945

Informácie o hlavných prúdoch vo svetovej literatúre. Porovnanie obrazu človeka s obrazom pred vojnou. Odporúčaní autori: Moravia, Camus, Miller, Pasternak, Solženicyn.

4.1 Slovenská literatúra

Prehľad vývinu v dôsledku ukončenia II. svetovej vojny, vplyv februára 1948 na život

a umenie na Slovensku, dôsledky augusta 1968. Vzťah k dobovým problémom v dielach odporúčaných autorov na čítanie, analýzu a interpretáciu: F. Hečko, D. Tatarka, V. Mináč, A. Bednár, R. Jašík, L. Ťažký, K. Lazarová, L. Mňačko, generácia 56.

Problémy v dielach J. Kostru, P. Horova, A. Plávku, M. Válka, J. Stachu, L. Feldeka. Rozvoj divadla na Slovensku. Odporúčaní autori: Š. Králik, P. Karvaš, I. Bukovčan, O. Záhradník, Lasica + Satinský, Solovič, Radošinské naivné divadlo.

4.2 Česká literatúra

Téma odporúčaná na porovnanie. Čítanie a interpretácia diel podľa výberu učiteľa.

Odporúčaní autori: J. Otčenášek, B. Hrabal, P. Kohout, V. Havel.

5. Záverečné zhrnutie a systemizácia učiva

6. Kultúrne a literárne aktuality

7. Odporúčané čítanie

Celkove 5 titulov z literatúry prebraných období po r. 1945 na základe výberu učiteľa a žiakov.